

JUŻ NIEDŁUGO DUŻE ZMIANY W KAS?

Mającą zaledwie trzy lata Krajową Administrację Skarbową czeka mała modernizacja. 1 marca 2020 r. minęły trzy lata funkcjonowania KAS, po których resort finansów zdecydował się na przygotowanie obszernej nowelizacji ustawy jej dotyczącej. Jak podkreślają autorzy projektu, udostępnionego przez Związek Zawodowy Celnicy PL, wprowadza się zmiany w zakresie zadań realizowanych przez poszczególne organy KAS, jak i pragmatyki służbowej. Należy podkreślić jednak, że niekoniecznie w takiej wersji dokument trafi na stronę Rządowego Centrum Legislacji. Na razie projekt ten rozesłany został bowiem do konsultacji wewnętrznych. Nie zmienia to jednak faktu, że - jak widać m.in. po jego rozmiarze - KAS czeka sporo ważnych zmian.

Jednym z kluczowych dla funkcjonariuszy punktów będzie wyrównanie uprawnień emerytalnych członków korpusu służby cywilnej, którzy stali się funkcjonariuszami po przyjęciu propozycji służby, otrzymanej na mocy ustawy o KAS z 2016 r., oraz tych członków korpusu służby cywilnej, którzy propozycję pełnienia służby otrzymali w późniejszym terminie, a wykonywali wcześniej określone zadania. Okresy stażu pracy, jeśli zmiany zostaną wprowadzone, w służbie cywilnej w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych realizujących wskazane zadania będą traktowane jako okresy równorzędne ze służbą.

Na podstawie ww. ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, członkowie korpusu służby cywilnej, którzy wykonywali uprzednio w kontroli skarbowej zadania o charakterze stricte policyjnym i wpisujące się w zwalczanie przestępczości ekonomicznej, stali się funkcjonariuszami. Tym samym, osoby te będąc zatrudnione uprzednio w kontroli skarbowej realizowały identyczne zadania jakie realizują dziś jako funkcjonariusze. Uznanie tych lat jako lat zaliczanych do zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych jest naturalną konsekwencją utworzenia formacji mundurowej. Zasadność takiego działania, potwierdzają rozwiązania zastosowane w innych służbach, np. w Straży Marszałkowskiej. Brak wprowadzenia proponowanego uregulowania jest niczym nieuzasadnioną dyskryminacją osób pełniących służbę w Służbie Celno-Skarbowej.

fragment uzasadnienia projekt zmian do ustawy o KAS

Jak czytamy w uzasadnieniu, obecnie funkcjonariusze, choć przed wejściem w życie ustawy o KAS wykonywali zadania tzw. policyjne (np. czynności operacyjno-rozpoznawcze, zatrzymywanie,

przeszukiwanie, przesłuchania w sprawach karnych skarbowych) uprawniające do uzyskania emerytury mundurowej, nie zostali uwzględnieni w przepisach w tym zakresie, tj. okresu stażu pracy w służbie cywilnej nie wliczono im do okresu, od którego zależą uprawnienia emerytalne. Sytuacja dotyczyć ma ok. 500 mundurowych.

W konsekwencji, osoby te aby uzyskać pełną emeryturę mundurową (75%), muszą pełnić służbę w Służbie Celno-Skarbowej ponad 28 lat od momentu nawiązania stosunku służby. Chodzi tutaj o osoby, które pracowały we wskazanych wyżej komórkach organizacyjnych przed utworzeniem KAS średnio około 18 lat, a w dniu zmiany stosunku pracy w stosunek służbowy większość z nich miała około 40 lat życia. W konsekwencji funkcjonariusze ci nabędą prawo do emerytury mundurowej w wieku prawie 70 lat.

fragment uzasadnienia projekt zmian do ustawy o KAS

Autorzy projektowanych zmian podkreślają, że przejście funkcjonariuszy, o których mowa na emeryturę mundurową albo powszechną może okazać się dla tej grupy funkcjonariuszy krzywdzące, tym bardziej, że sytuacja w jakiej się znaleźli nie wynika ani ze zmiany pracodawcy, ani ze zmiany rodzaju wykonywanych zadań, a jedynie z reformy. "Bez wprowadzenia proponowanych zmian, grupa funkcjonariuszy zostanie *de facto* <<ukarana>> niską wysokością świadczeń emerytalnych, bez własnej winy, a jedynie w konsekwencji zmian organizacyjnych KAS. Dosłużenie do uzyskania uprawnień do pełnej emerytury mundurowej będzie niemożliwe z uwagi na wiek funkcjonariusza, a poziom emerytury cywilnej będzie niekorzystny. Sytuacja taka jest rażąco niesprawiedliwa dla funkcjonariuszy, którzy w ogromnej większości całe swoje życie zawodowe poświęcili służbie na rzecz bezpieczeństwa ekonomicznego państwa" - czytamy w dokumencie.

Do służby ma być również zaliczany okres urlopu bezpłatnego udzielonego funkcjonariuszowi powołanemu na wyższe stanowisko w służbie cywilnej, w jednostkach organizacyjnych KAS. Co więcej, w obecnym stanie prawnym wynagrodzenie otrzymywane przez funkcjonariusza powołanego na wyższe stanowisko w służbie cywilnej w jednostkach organizacyjnych KAS po rozwiązaniu stosunku pracy, nie jest uwzględniane do wyliczenia wskaźnika wysokości zaopatrzenia emerytalnego, tzw. "emerytury mundurowej" (wskaźnik równy "zero"). Jak podkreśla resort, zachodzi konieczność dokonania zmiany w tym zakresie.

Czytaj też: [Celnicy bez części podwyżek](#)

Władze zajmą się również wzmocnieniem ochrony prawnej funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej, w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych. Przewidziano szczególne uprawnienie dla kierowników jednostek organizacyjnych KAS do zapewnienia ochrony prawnej funkcjonariuszowi. Co więcej, w przypadku występowania przez funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej w postępowaniu karnym w charakterze pokrzywdzonego lub oskarżyciela posiłkowego projekt przewiduje ochronę prawną zapewnianą bezpośrednio przez jednostkę organizacyjną, w której funkcjonariusz pełni służbę, jeśli funkcjonariusz pokrzywdzony przestępstwem wyrazi wolę skorzystania z niej. Pomoc prawna dla funkcjonariuszy pokrzywdzonych przestępstwem ma być co do zasady realizowana przez radców

prawnych zatrudnionych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych KAS bądź szefa KAS. Jeśli pomoc taka nie będzie mogła zostać udzielona, to zwrot kosztów obrony będzie następował w wysokości tych faktycznie poniesionych, nie wyższej niż stawka maksymalna wynagrodzenia jednego obrońcy czy radcy prawnego określona w odpowiednich przepisach.

Resort doprecyzowuje i skraca

Jedną z innych zmian zaproponowanych w dokumencie jest możliwość zwolnienia przez szefa KAS kandydata do służby w komórkach realizujących w sposób niejawny czynności operacyjno-rozpoznawcze z postępowania kwalifikacyjnego, tak aby jego dane personalne nie zostały ujawnione w jawnych systemach kadrowych. W komórkach tych bowiem wymagane jest zapewnienie maksymalnego poziomu konspiracji i kamuflażu funkcjonariuszy, dla ich bezpieczeństwa i osiągnięcia zakładanych celów. Rozwiązanie takie funkcjonuje w innych służbach - Centralne Biuro Antykorupcyjne, Agencja Wywiadu i Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Skróceniu ma ulec postępowanie sprawdzające kandydata ubiegającego się o przyjęcie do służby w Służbie Celno-Skarbowej, prowadzone zwykle przez ABW. Zmiany pozwolić mają na zajęcie się tą sprawą przez pełnomocnika do spraw ochrony informacji niejawnych zatrudnionego w jednostce organizacyjnej KAS. Planuje się również modyfikację modelu służby przygotowawczej w Służbie Celno-Skarbowej, a dokładnie długości jej trwania do okresu nie dłuższego niż dwa lata. Autorzy zmian proponują również wydłużenie okresu czasowego przeniesienia funkcjonariusza w tej samej albo innej miejscowości do innej jednostki organizacyjnej KAS, powyżej 6 miesięcy, jednak nie dłużej niż o kolejne 6 miesięcy. Kolejna propozycja dotyczy uwzględnienia uposażenia otrzymywanego na podstawie umowy o pracę z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, gdy funkcjonariusz delegowany jest przez Szefa KAS do pełnienia funkcji przedstawiciela organu w polskiej placówce dyplomatycznej.

Resort przyjrzał się również sprawie "coraz częstszych przypadków zmiany zdania co do dalszego pełnienia służby przez młodych funkcjonariuszy". Nie chodzi jednak o sposób zatrzymania ich w służbie, a o uregulowanie kwestii wygaśnięcia stosunku służby w związku z nieusprawiedliwioną nieobecnością (porzuceniem służby). Jak podkreślono w uzasadnieniu, ustawa nie przewiduje obecnie możliwości osobnej przyczyny zwolnienia w związku z porzuceniem służby, a postępowania dyscyplinarne związane z tą kwestią są długie i bezprzedmiotowe w takich przypadkach.

Czytaj też: [Czy Krajowa Administracja Skarbowa jest gotowa na reformę?](#)

Doprecyzowane zostaną również uprawnienia jakie mają funkcjonariusze podczas wykonywania zadań ochronnych. Chodzi dokładnie o zadania szefa KAS, który odpowiada za zapewnianie ochrony fizycznej i technicznej osobom zatrudnionym w jednostkach organizacyjnych KAS oraz funkcjonariuszom, a w uzasadnionych przypadkach także innym osobom, organom i instytucjom państwowym. Krajowa Administracja Skarbowa otrzyma także możliwość realizacji zapisów umów międzynarodowych, jakich jest stroną, poprzez wskazanie szefa KAS i ministra finansów jako organu umów o zwalczaniu przestępczości. Analogicznie, jak w policji czy Straży Granicznej, pozwoli to na podobną współpracę i zwiększy efektywność zwalczania przestępczości w wymiarze transgranicznym. Jak podkreśla resort, będzie to też krok do ujednoczenia uprawnień wszystkich służb zwalczających przestępczość i sprawnej ich współpracy z partnerami zagranicznymi.

Obecna poważna i zorganizowana przestępczość gospodarcza i kryminalna ma najczęściej strukturę międzynarodową. W tej sytuacji

pozyskiwanie i przekazywanie partnerom zagranicznym danych telekomunikacyjnych jest jednym ze sposobów skutecznej oceny rozmiaru działalności przestępczej oraz prawidłowego przypisania ról w przestępczym procederze poszczególnym osobom, a w konsekwencji efektywnego zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej.

fragment uzasadnienia projekt zmian do ustawy o KAS

Kolejne przepisy wymagające doprecyzowania dotyczą stosowania środków technicznych umożliwiających rejestrowanie obrazu i dźwięku w miejscach publicznych przez funkcjonariuszy przy wykonywaniu czynności, niebędących czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi. Ma to pozwolić na walkę z szarą strefą, w szczególności w obszarze zakazu posiadania automatów do gier hazardowych oraz w obszarze paliwowym. "Przykładowo pozwoli na rejestrowanie obrazu poruszających się pojazdów po drogach publicznych, w tym cystern przewożących wyroby energetyczne. Regulacja pozwoli na dokonywanie zdalnego sprawdzania czy poruszające się pojazdy są zarejestrowane w systemie SENT" - tłumaczą autorzy zmian.

Zmiany, które resort planuje wprowadzić w ustawie o KAS, pozwolą również na szybką wstępną weryfikację podejrzanego, zatrzymanego na miejscu zdarzenia - z wykorzystaniem np. śladów daktyloskopijnych czy materiału biologicznego - pod kątem obecności jego danych w "Zbiorze Rejestracji Kryminalnych", w sposób analogiczny do Policji, Straży Granicznej, czy Żandarmerii Wojskowej. Rozszerzenie uprawnień funkcjonariuszy pozwolić ma na większą samodzielność w wykrywaniu i identyfikacji sprawców przestępstw ekonomicznych oraz przyspieszyć ten proces.

Dodatkowo projektowane przepisy "porządkują" kwestie korzystania przez funkcjonariuszy dochodzeniowo-śledczych z dodatku kontrolerskiego oraz wyłączenie stosowania tego przepisu do tych funkcjonariuszy, którym przyznano dodatek kontrolerski. KAS chce uniknąć sytuacji kumulacji dwóch dodatków: kontrolerskiego i dochodzeniowo-śledczego, który dodaje. Wprowadzenie dodatku dochodzeniowo-śledczego wynika, jak czytamy, z potrzeby podkreślenia wagi realizowanych czynności dochodzeniowo-śledczych wymagających specjalistycznej wiedzy i umiejętności (np. użycie środków przymusu). "Należy również podkreślić, iż wykonywanie czynności dochodzeniowo-śledczych odbywa się w szczególnych warunkach, w tym także w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu. Stąd wprowadzenie tego dodatku jest uzasadnione i ma istotne znaczenie dla realizowanych zadań w zakresie zwalczania przestępczości ekonomicznej" - tłumaczy resort w uzasadnieniu. Co więcej, osobie zatrudnione w jednostce organizacyjnej KAS oraz funkcjonariusze będą mogli otrzymać dodatek motywacyjny, m.in. za prowadzenie postępowań podatkowych w przypadkach szeroko rozumianego unikania opodatkowania.

Czytaj też: [Przywracanie pełnopłatnych L-4 przełożone. Sejm przerwał obrady](#)

Co ciekawe, w ramach zmian planuje się również wprowadzenie możliwości poddania badaniu psychofizjologicznemu lub psychologicznemu odpowiednio dyrektora izby administracji skarbowej, jego zastępcy, naczelnika urzędu skarbowego i jego zastępcy, naczelnika urzędu celno-skarbowego i jego zastępcy lub osób kandydujących do objęcia tych stanowisk. Obecnie badaniom takim może być poddany jedynie funkcjonariusz SCS, wykonujący określone zadania. Projektowane przepisy rozszerzają jednak tę możliwość także o osoby zajmujące lub ubiegające się o kluczowe stanowiska kierownicze w KAS. "Należy zauważyć, że z wykonywaniem zadań na stanowiskach, których dotyczą

projektowane przepisy wiąże się bardzo duża odpowiedzialność, ponieważ są na nich realizowane zadania szczególnie istotne dla budżetu państwa. Osoby zajmujące kluczowe kierownicze stanowiska w KAS winny zatem dawać rękojmię prawidłowej realizacji powierzonych zadań i podlegać szczególnie wnikliwej weryfikacji" - podkreślają autorzy zmian. W praktyce badanie psychofizjologiczne ma głównie na celu sprawdzenie, czy osoba badana nie ujawniła informacji niejawnych, nie nawiązała niepożądanych kontaktów, czy nie popełniła przestępstw.

Jak widać, zmian jest dużo, ale bardzo możliwe, że to nie koniec listy. Jak podkreślają związkowcy z Celnicy PL, którzy udostępnili dokument, szefowa KAS Magdalena Rzeczkowska poinformowała, że nie jest wersja ostateczna projektu. Resort zamierza wsłuchać się w "głosy środowiska", dlatego podlega on wewnętrznym konsultacjom. Sami związkowcy podkreślają potrzebę spójnego traktowania funkcjonariuszy SCS przy ustalaniu prawa do wystugi emerytury mundurowej. Zwracają również uwagę na potrzebę prowadzenia badań na wariografie i sprawdzaniu przez ABW. Natomiast krytycznie odnoszą się do zaliczenia do wystugi emerytalnej okresu urlopu bezpłatnego. Niedługo przekonamy się czy resort tego głosu środowiska wysłucha.

MR

CO NAM PO BOHATERACH?
ŚMIERĆ
WARTA ZACHODU

Cezary Łazorewicz
Paweł Reszka
Magdalena Rigamonti
Maksymilian Rigamonti
Piotr Siemion
Brygida Grysiak
Robert Mazurek
Dorota Eosiewicz
Małgorzata Sidz
Jan Rojewski

Fundacja Dorostaj z Nami
BELLONA

CO NAM PO BOHATERACH?
Historie, które poruszą wasze serca...

Wspieramy Fundację Dorostaj z Nami

Sklep.Defence **24**

Reklama